

2- Ruimtelijke analyse Harskamp

Historische ontwikkeling

De ontwikkeling van Harskamp is in hoge mate bepaald door de vestiging van een militair oefenterrein in 1898 ten zuiden van het dorp aan de doorgaande weg naar Otterlo. Tot dat moment was Harskamp een klein engdorp in het noordoosten van de gemeente. De bebouwing lag zeer verspreid langs een webachtig wegenpatroon. Het dorp had twee essen de Harskamp in het noordoosten en de Westereng die zich langs de noordzijde van de weg naar Wekerom en Ede uitstrekt. Ten zuiden van deze weg is het Huis Harscamp gelegen. Dit uit de Middeleeuwen daterend landgoed werd in 1909 aangekocht door de familie Kröller-Müller die het tot modelboerderij liet verbouwen.

In de loop van de twintigste eeuw ontwikkelde Harskamp zich meer en meer langs de noordzuidlopende, doorgaande wegen, de Dorpsstraat en de Otterloseweg, en kreeg de langgerekte structuur van een wegdorp. Vanaf ongeveer 1960 zijn aan weerszijden van deze doorgaande verbinding kleine uitbreidingen aangelegd, alsmede een klein industrieterrein ter hoogte van het kazerneterrein. Het kazernecomplex breidde zich vanaf 1935 verder uit met permanente bebouwing. Vanaf de openbare weg springen vooral de houten officiersmes en de er schuin tegenover gelegen bioscoop in het oog.

Ruimtelijke hoofdstructuur

De kern van Harskamp heeft zich als een lang lint op de landschappelijke overgangszone van hoog-droog naar nat-laag ontwikkeld. Harskamp heeft hierdoor een sterk lineaire structuur. Een aantal dragers bepalen grotendeels de ruimtelijke structuur van de kern, bovendien zijn deze dragers beeldbepalend. De belangrijkste hiervan is de Otterloseweg-Dorpsstraat. Kleinere pleinvormige ruimten en kruisingen onderbreken het sterk lineaire en doorgaande karakter van de Otterloseweg-Dorpsstraat. Structuurbepalend, en daarmee tevens aangemerkt als dragers, zijn de Edeseweg, de Laarweg en de Molenweg.

- Lintbebouwing, wonen & werken
- Lintbebouwing, menging van wonen, werken en voorzieningen
- Woonbuurten
- Waardevolle markante bebouwing
- Primaire drager
- Secundaire drager
- Bedrijventerrein
- Woonwagenterrein
- ISK-terrein
- Sport- en recreatieterreinen
- Parkzone, maatsch. voorz. en museumfunctie
- Bos en natuurgebied

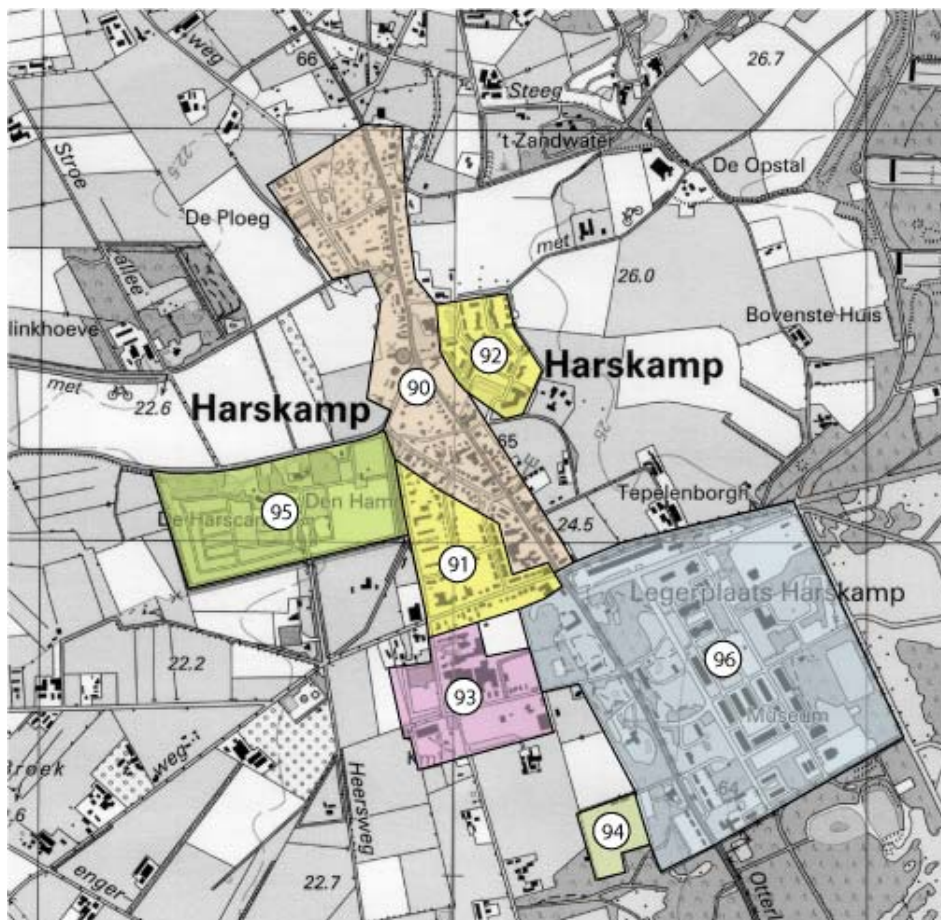
In het gebied bevinden zich van oudsher nog aan de Edeseweg het complex de Harscamp en aan de kruising Molenweg/ Molenstraat staat nog de Molen De Harscamp. In de parkzone zijn nog enkele andere markante bouwwerken te vinden.

Landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol zijn de engen die liggen tussen het dorpsgebied en de bosrand. Deze open gebieden vormen een sterk contrast met de beslotenheid van de bossen.

De bebouwing concentreert zich grotendeels in het gebied dat besloten ligt tussen de Dorpsstraat en de Molenweg. Zuidelijk wordt dit gebied afgesloten door de Laarweg, waarna het gebied overgaat in het industrieterrein Molenerf, een parkzone en het ISK-terrein. Zuidelijk wordt de parkzone nog afgesloten met een kleine woonbuurt en sportvelden. Noordelijk loopt het bebouwde gebied door tot waar de Dorpsstraat en de Edeseweg samenkomen. Hier staat een kerk aan een open ruimte. Het dorp loopt in noordelijke richting verder als lintbebouwing langs de Dorpsstraat.

De ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke kenmerken van de bebouwing in de gemeente Ede hebben geleid tot gebiedsindelingen. Voor Harskamp ziet deze verdeling er als volgt uit:

- 90- Dorpsstraat e.o.
- 91- Prinsessenbuurt
- 92- Harskamp Oost
- 93- Bedrijventerrein Molenerf
- 94- Sportpark Harskamp
- 95- Den Ham
- 96- Legerplaats Harskamp

In het navolgende worden deze deelgebieden afzonderlijk beschreven en voorzien van gebiedscriteria.